

גליון 34, 26 באוגוסט 2009

יעלון ונתניהו נגד הדמוקרטיה

ראש הממשלה נתניהו הודיע, כי דבריו של השר יעלון "אינם מקובלים". בפועל, יעלון מפזר דברי רעל ונתניהו מעביר חוקים ותקציבים.

בכנס של הארגון הימני הקיצוני "מנהיגות יהודית" בראשות משה פייגלין, שנערך בשבוע שעבר, השמיע משה יעלון, השר לעניינים אסטרטגיים בממשלת נתניהו, התבטאויות פאשיסטיות. לפי מיטב המסורת הפאשיסטית, יעלון חיפש ומצא דימוי מעורר דחייה מעולם החי, וכינה את שלום עכשיו ואת "האליטות" (כינוי לאקדמיה ולמערכת המשפט) בתואר "וירוס".

התבטאותו המתלהמת של יעלון הצטרפה לביקורו באותו שבוע באתר ההתנחלות ההרוסה חומש, שם הוא קרא לבנותה מחדש. יעלון גם הכריז לאחרונה, כי כל ההתנחלויות והמאחזים הם חוקיים, וקרא לשר הביטחון ולפרקליטות להודיע לבג"ץ, כי אין כוונה לפנות אפילו מאחז אחד. יעלון הוסיף, כי יהודי רשאי לבנות בכל מקום בגדה המערבית, ואינו זקוק לאישורים.

לכאורה, אין חדש תחת השמש, בעת שכיהן כאלוף פיקוד המרכז וכרמטכ"ל, נתן יעלון גיבוי מלא למתנחלים ולפעולות להרחבת ההתנחלויות באמצעות מה שמכונה "מאחזים". הוא גם הספיק, בין כהונתו כרמטכ"ל לכהונתו כשר, לפרסם ספר בשם "דרך ארוכה קצרה", שבו הוא שוטח את משנתו הימנית-סיפוחיסטית נגד כל נסיגה מהשטחים הכבושים ונגד כל מהלך מדיני עם הפלסטינים. וכמו כל דמגוג פשיסטי, גם יעלון יצא בספרו נגד השחיתות ונגד החיבור של הון ושלטון.

ובכל זאת יש חדש: יעלון, המשמיע התבטאויות ימניות קיצוניות נגד השלום ונגד הדמוקרטיה, הוא שר בכיר בממשלה, מקורבו של ראש הממשלה נתניהו, וחבר בפורום המדיני-ביטחוני המצומצם, "פורום השישיה". יעלון היום הוא מנהיג בממסד הפוליטי, אשר מאותת בבירור על כוונתו להשתלט על הליכוד ולהגיע למשרת ראש הממשלה, כדי לנהל את המדינה ברוח הפייגלינים והמתנחלים לעבר עימותי דמים נוספים.

דבריו של יעלון אינם נאמרים בחלל ריק. אף שהשמיע מין הסתייגות מדברי יעלון, ראש הממשלה נתניהו לא נקט כלפיו שום צעד של ענישה בגין התבטאויותיו הפשיסטיות.

התנהגות זו של נתניהו אינה אמורה להפתיע. כראש ממשלה, נאלץ נתניהו לעטות בגד של מתינות מדינית, להענות לתביעה של אובאמה ולהביע תמיכה (רפה, אומנם) ברעיון של שתי מדינות. אך בפועל, נתניהו מבצע מדי יום את המדיניות שמתווה יעלון:

נתניהו אינו מוריד התנחלויות המכונות "מאחזים בלתי-חוקיים", ואותם צריפים שהצבא הורס פה ושם, נבנים מייד מחדש מתחת לאפו של אותו צבא.

נתניהו וברק ממשיכים במדיניות של הרחבת ההתנחלויות בתירוץ של "השלמת פרויקטים קיימים".

נתניהו מאפשר בניית התנחלויות חדשות במזרח-ירושלים (בראס אל עמוד ובסילואן), בלבה של האוכלוסייה הפלסטינית.

נתניהו העביר בכנסת שורה של חוקים אנטי-דמוקרטיים וגזעניים, וביניהם – "חוק האזרחות" ו"חוק מופז".

נתניהו העביר בכנסת תקציב מדינה לשנתיים, שבמסגרתו הוגדל התקציב הצבאי והוטלו מסים נוספים על העובדים.

קיימת, אפוא, חלוקת עבודה בין נתניהו ליעלון: הראשון מבצע מדיניות ימנית קיצונית, ואילו השני "מחנך" את הציבור ברוח השקפת העולם הגזענית, הקובעת, כי הסכסוך הישראלי-פלסטיני אינו פתיר, וכי השלום הוא רק אשליה מסוכנת.

ממשלת נתניהו-יעלון, עם ברק וליברמן ודומיהם, היא מקור האיום הראשי לסיכוי לשלום, לחירויות הדמוקרטיות, למיעוט הלאומי הערבי, לעובדים, למובטלים, לנשים ולצעירים. את מקור הסכנה לגלישה במדרון לעבר משטר פאשיסטי יש לראות בה, ולא רק בגנרל יעלון ובהתבטאויותיו נגד חופש הדיבור והדעה ובעד המשך בלתי-מופרע של ההתנחלויות.

לכן צו השעה הוא כינון חזית שמאל רחבה והתייצבות משותפת של כלל שוחרי השלום והדמוקרטיה, יהודים וערבים, נגד ממשלת האסון הלאומי בראשות נתניהו.

תמר גוז'נסקי

דו"ח של משרד הבריאות:

פחות רופאים, פחות אחיות

מאז שנת 2000, נרשמה ירידה של 8 אחוזים בשיעור הרופאים יחסית לאוכלוסייה וירידה של 40 אחוזים בשיעור האחיות - כך עולה מדו"ח של משרד הבריאות בנושא כוח אדם במקצועות הבריאות, שפורסם בשבוע שעבר.

שיעור אנשי הרפואה בישראל הוא 3.5 רופאים ו-5.9 אחיות לאלף תושבים. בהשוואה למדינות העולם נמצא, כי שיעור הרופאים יחסית לאוכלוסייה בישראל אמנם גבוה מהממוצע באיחוד האירופי, אך נמוך לעומת מדינות כמו ספרד, איטליה, גרמניה ורוסיה. לעומת זאת, שיעור האחיות בישראל נמוך בהרבה מהממוצע באיחוד האירופי.

מדי שנה, מקבלים 600 איש רישיון עיסוק ברפואה, כמחציתם - בוגרי אוניברסיטאות בארץ. אולם בהשוואה לשנות ה-90, חלה ירידה במספר הרופאים העולים. מאחר שהכשרת רופא אורכת שבע שנים, טיפול בבעיה צריך להתחיל מייד. הרי אם לא יחול שינוי במספר הרופאים בשנים הקרובות, ייווצר מחסור ממשי ברופאים.

גם מספר המסיימות את בתי הספר לסיעוד יורד בשנים האחרונות. בשנת 2008 היו בישראל 55,848 אחיות. 78 אחוזים מהן מוסמכות והיתר - מעשיות. בשנה החולפת נוספו 1,108 אחיות חדשות, לעומת 1,837 אחיות שנוספו בשנת 2000.

בהסתדרות הרפואית סבורים, שמשרד הבריאות אינו עושה די, כדי למנוע מחסור ברופאים. לדעת הר״י, ״נתוני הדו״ח מדאיגים מאוד, והם מצביעים על פשיטת רגל של המדינה בכל הקשור לכוח האדם הרפואי. בעוד שבמדינות הוותיקות באיחוד האירופי, מצטרפים כל שנה תשעה רופאים חדשים לכל 100,000 איש, הרי שבישראל מצטרפים רק ארבעה. עקב המחסור הגובר ברופאים, צפויה פגיעה קשה במערכת הבריאות הציבורית, בשל זליגת רופאים לרפואה הפרטית המציעה תנאים משופרים לאין ערוך״.

לדעת הר״י, ״יש לגבש תוכנית חירום לאומית מידית, שתפעל להכשרת מספר רב יותר של רופאים ולשיפור שכרם ותנאי עבודתם של הרופאים, המועסקים במגזר הציבורי״.

חד"ש בחיפה: ראש העיר אינו מיישם את ההסכם הקואליציוני

פתחי פוראני, סגן ראש עיריית חיפה וחבר המועצה בסיעת חד״ש, פרש מתפקידו מסיבות בריאות.

את מקומו של פוראני במועצת העיר תפס **הישאם עבדו**, מהנדס מחשבים בהכשרתו ופעיל חברתי משכונת עבאס, העובד כמורה בפקולטה למדעי המחשב בטכניון. עבדו מצטרף לחברת המועצה הוותיקה מטעם חד״ש, עדנה זרצקי-טולדנו. עבדו הוא גם מועמד הסיעה להחליף את פוראני כסגן ראש העירייה. עבדו נמנה עם מקימי ״פורום שלום בחיפה״, המקיים פעילויות לשלום ישראלי-פלסטיני.

עם כניסתו לתפקיד ציין הישאם עבדו, כי חד״ש נכנסה לקואליציה העירונית על בסיס שורה של התחייבויות, שמטרתן לשפר את התשתית הקיימת בבתי הספר ובגני הילדים. אך יישום ההתחייבויות מתעכב. ההרכב המוצע לוועדה לענייני החינוך הערבי, שבראשה עומד נציג חד״ש, אינו כולל נציגים של ועדי הורים ואישי ציבור, ולכן אינו עונה לצורך לקדם שינוי אמיתי במצב החינוך הערבי בעיר.

עדויות על מעצרי לילה של פעילי מחאה בבלעין

מאז חודש יוני נכנסים כוחות צבא בשעות הלילה לכפר בלעין, השוכן מערבית לרמאללה, ומבצעים מעצרים. החיילים מגיעים עם נציגי השב״כ, כשבידיהם רשימות שמיות, ועוצרים תושבים בחשד למעורבות בהפגנות השבועיות, המתקיימות בכפר נגד בניית מכשול ההפרדה.

מעדויות שגבה ארגון זכויות האדם בצלם עולה, כי בחלק מהמקרים אזקו החיילים את ידיהם של העצירים, כיסו את עיניהם וגררו אותם אל מחוץ לכפר. שם הם נחקרו ורק לאחר מכן הועברו למתקני מעצר. חלק מהעצירים מסרו, כי הוכו בידי חיילים במהלך מעצרם.

מוחמד וג'יה ברנאט, בן 21, מסר בעדותו לבצלם:

״ביום 17.7.09, בסביבות השעה 1.00 לפנות בוקר, הגיעו חיילים רעולי פנים אל הבית שלנו. הם הוציאו אותי מהבית. חייל ביקש ממני את תעודת הזהות שלי ואמר לי לעמוד בצד. אחרי שתי דקות, חייל קשר את הידיים שלי, כיסה את העיניים שלי והעמיד אותי מאחורי הבית. החיילים התחילו לערוך חיפוש בתוך הבית.

כעבור שלוש דקות הגיעו לבית כמה אזרחים זרים ופעילים מהכפר, וניסו למנוע מהחיילים לעצור אותי, אבל הם לא הצליחו. שני חיילים גררו אותי בידיים ומשכו אותי בין המטעים. התנגשתי בעשבים, בקוצים ובאבנים. מאחוריי הלכו חיילים, שהרביצו בידיים שלהם ובקתות הרובים שלהם על הרגליים, הבטן והראש. כל הדרך הרגשתי את האזיקים ננעצים בידיים שלי. הם סחבו אותי בערך 500 מטר, עד שהגענו לגדר ההפרדה.

משם לקחו אותי בג׳יפ צבאי למקום שאני לא מכיר. כאב לי בגלל המכות שחטפתי. לא נתנו לי אוכל או מים. השאירו אותי לשבת ככה עד הצהריים. אחר כך העבירו אותי למחנה עופר.

למחרת, ביום השני של המעצר, לקחו אותי לחקירה. אחד החוקרים שאל אותי על הפעילות שלי בוועדה העממית נגד הגדר. הוא אמר לי, שיש הודאות של אנשים אחרים לגבי יידוי אבנים ולגבי השלכת רימוני גז, שהצבא זורק ולא מתפוצצים. לא הודיתי בדברים המיוחסים לי.

ביום החמישי, הם הביאו אותי לבית משפט והשופט הורה לשחרר אותי. עדיין היו לי סימנים מהמכות שנתנו לי, סימנים מהאזיקים בידיים ושריטות ברגליים״.

ככל הידוע לבצלם, עד היום נעצרו 26 תושבים מבלעין, בהם כאלה שנחשדו ביידוי אבנים וכאלה החשודים בארגון ההפגנות. מכלל העצורים, שבעה שוחררו בערבות, בהם שני אזרחים אמריקאים ואזרח ישראלי אחד. נגד חלק מהאנשים שנעצרו הוגשו כבר כתבי אישום, בעיקר בגין יידוי אבנים ופגיעה במכשול ההפרדה.

בין העצורים שניים מראשי הוועדה העממית של בלעין - **אדיב אבו-רחמה ומוחמד ח'טיב.** כתבי האישום נגדם לא כללו ראיות נגד אבו-רחמה וח׳טיב, אלא ייחסו להם עבירות רק בשל חברותם בוועדה.

גל המעצרים האחרון מעורר חשד כבד, כי בכוונת הצבא הישראלי להפסיק כל סוג של התנגדות לתוואי הגדר בכפר בלעין. הצבא מתייג כבלתי חוקי כל סוג של מחאה נגד בניית הגדר, גם אם אינו אלים, ומבחינת הצבא, דינם של המשתתפים במחאה - להיעצר.

לימודים חינם וצדק חברתי

ילדיהם של עובדי הקבלן לא ישתחלו לאוניברסיטה בקלות.

מאת **רויטל מדר**

במדינת ישראל יש כבוד רב למסורת. כך למשל, לא יכול להיות ששנת הלימודים של הקטנטנים לא תתחיל עם שביתות (מוצדקות) של המורים. עם או בלי קשר למנהג הזה, גם הלימודים הגבוהים של השנים האחרונות התאפיינו בריבוי שביתות. בין האיומים על הגדלת שכר הלימוד לפגיעה במשכורות של המרצים, המתרגלים והמורים מן החוץ, וכמובן בצד קיצוץ מתמיד בשעות הלימוד ובמגוון השיעורים, העתיד באמת לא נראה טוב. השביתות העוקבות לא צריכות להצדיק את עצמן – ככלות הכל, צריך להיות עיוור כדי לא לראות את המצוקה של מערכת החינוך.

במציאות הקיימת, הניסיונות לקצץ נראים מכל כיוון. הפעולה האחרונה הייתה, ככל הנראה, פיטורי עובדי המלתחה בספרייה לטובת תאים בפיקדון ושירות עצמי. ברי שהחיסכון של משכורות המינימום של עובדים אלה הולך לעשות את ההבדל, ולהפוך את הספרייה לרלוונטית עבור הסטודנטים – כעת יהיה כסף לרכוש ספרים חדשים. לעומת ההון שהאוניברסיטה תרוויח מפעולה זו, הפטור משכר הלימוד, לו זכאים עובדי האוניברסיטה ובני משפחותיהם, הוא טיפה בים. מה גם שאין חשוב יותר משימור הקשר המשפחתי-גנטי של עובדי האוניברסיטה. במוסד עתיק יומין כמו זה, אין שום סיבה שבעולם, שזכויות והטבות לא יעברו מתוקף האילן המשפחתי, כאילו היו אלה זכויות אצילים.

אם מישהו נתקף חוסר הבנה בקריאת הפסקה האחרונה, שלא יתפלא. בכל זאת, לא קל לבלוע את הגלולה המרה הזאת, כשכולנו נושאים על גבינו הלוואות על גבי הלוואות לתשלום שכר הלימוד. למרות הקושי, והאופי הכמעט דמיוני של הזכות הזו, המציאות היא די פשוטה: אם אחד מהוריך הוא בעל משרה קבועה באוניברסיטה, אתה זכאי ללמודים בעלות 0 שקלים. בתחילת השנה תידרש לשלם כמה מאות שקלים, אך הם יוחזרו אליך – זה רק עניין בירוקרטי. אגב, אם זה מצבך אתה יכול למשוך את לימודיך כמה שנים שתרצה, האוניברסיטה גם לא תדרוש ממך לשלם עבור גרירה. האוניברסיטה מאמינה, כנראה, שהגנים הסוציאליים שלך מבטיחים את הצלחתך, ולכן היא מעדיפה להשקיע בך.

בחזרה לשביתות החוזרות והנשנות. מעניין שהנושא הזה מעולם לא עלה על הפרק. ברי שעובדי האוניברסיטה עצמם לא יפתחו את פיהם, וידרשו לשלם כעשרת אלפים שקלים עבור כל שנת לימודים אקדמית של ילדיהם, אך העובדה שאגודת הסטודנטים לא העלתה על דעתה את העניין הזה, היא מוזרה למדי. גם משרד האוצר, שבוודאי מודע להסדר זה, לא חשב אי פעם לפגוע בזכויותיהם של מי שחייהם די מסודרים בין כה וכה.

למעשה, הדרך היחידה כנראה להבין את פשר השתיקה הכוללת היא, שכולם חושבים שמן הראוי שילדי הפרופסורים והמזכירות לא יתרמו את חלקם הכלכלי. הפרופסורים עמלו שנים רבות על המשרה הזו, ואילו עובדי המנהלה תרמו את שנותיהם הטובות ביותר לאוניברסיטה והסטודנטים שלה. מה גם, שככל הנראה, מן הראוי לדאוג שהאקדמאים הישראליים יגיעו מאותו חתך באוכלוסייה. אחרת יכול להיות שיהיה להם משעמם בכנסים השונים אליהם הם נדרשים להגיע.

ההבנה הזו יכולה גם לשמש הסבר מניח את הדעת לשאלת עובדי הקבלן של האוניברסיטאות השונות. כמה נעים ונוח להעסיק אנשים שעמם אתה לא מקיים יחסי עובד מעביד, ולכן אתה לא חייב להם דבר. ילדיהם שלהם, והם עצמם, לא ישתחלו לשערי האוניברסיטה בקלות. הם יצטרכו לגור עם הוריהם במשך שנות הלימודים שלהם, לעבוד שעות ארוכות ולסיים את התואר שלהם במכסת השנים הנדרשת. ככלות הכל, הזמן שלהם תמיד ייחשב זמן נגרר.

פולמוס

מי צריך לשאת בהוצאה לשכר הלימוד?

האם השכלה היא סחורה או זכות בסיסית, השמורה לכל אזרח? זו השאלה העיקרית, שצריכה לעמוד במרכז כל חשיבה שמאלית-ביקורתית ביחס למצב באוניברסיטאות. בעלי ההון וממשלתם סבורים, שהשכלה היא סחורה, וכמו כל סחורה, רוכש אותה בעל האמצעים.

האוניברסיטאות והמכללות הציבוריות בישראל ניזונות מתקציב המדינה, קרי: מכספי המסים של האזרחים. ובישראל, האזרחים משלמים הרבה מסים, בייחוד עקיפים – שהם הרגרסיביים ביותר. הממשלה מנסה בשנים האחרונות לצמצם את חלקה בחינוך ובהשכלה, לקצץ בתקציבים – לשחרר כספים לטובת ההון והכיבוש, ולהעביר נטל כספי גדול יותר אל כתפי ההורים לילדים בגנים, בבתי ספר היסודיים ובתיכונים; ואל כתפי ההורים והסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה. כך, שכל מי שרוצה אוניברסיטה דמוקרטית – קרי: אוניברסיטה בה יהיה ייצוג לכל שכבות העם ולאו דווקא לבעלי ההון, חייב **לפעול לביטול שכר הלימוד.** שכר הלימוד מהווה מכשול אמיתי (יחד עם כמה משוכות מעמדיות נוספות, כגון מבחני הבגרות והפסיכומטרי), העומד בפני רבבות צעירות הרוצים ללמוד.

באמצעות הסכמים קיבוציים, חלק מהמרצים (הבכירים, כי לסגל הזוטר אין הטבות מהסוג הזה) ואלה מהעובדים המועסקים באמצעות ההסכם הקיבוצי (כי אלפי עובדים באוניברסיטאות מועסקים באמצעות חברות כוח אדם, קבלנים, או במעמד ארעי במשך שנים רבות) - השיגו זאת. לכן עלינו לשאול את עצמנו: האם יש לבטל הטבה זו בהסכם הקיבוצי, כך שרבבות סטודנטים נוספים יאלצו להוציא סכומים ניכרים מכיסם כדי לרכוש (זו המילה: לרכוש) השכלה גבוהה, או שיש לנהל מאבק למען הרחבת הזכות הזאת של לימוד חינם לציבורי עובדים נוספים – באמצעות ההסכמים הקיבוציים, ולכלל הציבור – באמצעות חקיקה. התשובה היא ברורה: יש להרחיב זכות זו לכלל האוכלוסייה.

אפרים דוידי

שובתים נגד פיטורים, מוכים בידי שוטרים

מאת **תמר גוז'נסקי**

1966 הייתה שנה של משבר כלכלי שכונה "המיתון". בשנה זו חלה, במקביל, עלייה תלולה במספר המפוטרים, ירד הקף התוצר המקומי ועלו המחירים. ממשלת אשכול הגיבה על המשבר הכלכלי בצמצום תקציב המדינה, מצד אחד, ובהעלאה של מסים, מצד שני. התוצאה הייתה, ששיעור האבטלה, שהיה 3.5% מכוח העבודה ב-1965, טיפס ועלה ל-11.5% ב-1966.

השילוב בין פיטורים ואבטלה לבין עליית מסים והתייקרות - עורר זעם חברתי רב. במפעלים רבים, בהם הודיעו הבעלים על פיטורים, התארגנו הפועלים למערכה נגד הפיטורים.

אך הפועלים, הנאבקים בפיטורים, היו צריכים להתמודד לא רק עם הנהלת המפעל, אלא גם עם המשטרה וגם עם הנהגת ההסתדרות, שכרגיל דאגה ל"שלום בית" עם המעבידים.

מפעל הטקסטיל סלילים באזור

מפעל הטקסטיל סלילים באזור (חולון) היה בבעלות המשביר המרכזי – חברה של ההסתדרות הכללית.

במחצית מאי 1966, פתחו 350 פועלי המפעל סלילים בשביתה נגד התוכנית לסגור את המטווייה ולפטר 110 פועלים. במהלך השביתה הממושכת, יצאו הפועלים ב-28 ביוני להפגנה מול משרדי המשביר המרכזי (הבעלים הישיר) ומול בניין הוועד הפועל של ההסתדרות בתל-אביב, בעודם זועקים: "לחם, עבודה!". במקום ציפו להם שוטרים, שמנעו את כניסתם לבניין.

ב-30 ביוני התארגנו הפועלים להפגנה נוספת מול הוועד הפועל של ההסתדרות. גם הפעם הזמינה הנהגת ההסתדרות את המשטרה, כדי למנוע מהשובתים להיכנס לבניין. אך הפועלים, שבאו עם בני משפחותיהם, התעקשו להיכנס לבניין. בתגובה, עשרות שוטרים תקפו את הפועלים באלות והיכו אותם באכזריות. בין המוכים והפצועים היו גם פועלות ונשי פועלים, וכן מזכיר הוועד יזיז. בתגובה להתנפלות השוטרים, כמה פועלים יידו אבנים וניפצו שמשות בבניין הוועד הפועל.

הנהגת ההסתדרות החליטה להתנקם בפועלים, ובעיקר במארגני המאבק. כך הועמדו למשפט חברים הסתדרותי 11 חברי ועד הפעולה של פועלי סלילים, שהואשמו בארגון ההפגנה מול הוועד הפועל בתל-אביב. על 11 מנהיגי הפועלים הוטל עונש כבד: הוצאה מההסתדרות לשנתיים.

באמצעות צעד נקמני זה, עלה בידי הנהגת ההסתדרות לפגוע קשות בעובדים עצמם (מי שאיבד את חברותו בהסתדרות איבד גם את חברותו בקופת חולים של ההסתדרות) ובארגון האיגוד מקצועי.

באמצעות ביטול חברותם בוועד של פועלים, שהוכיחו את הלוחמנות שלהם, עלה בידי ההסתדרות לדאוג לכך, שלוועד ייבחרו במקומם פועלים שיקבלו את הנחיות ההסתדרות לשמור על שקט תעשייתי.

מפעלי אילין למכוניות

אפרים אילין היה ב-1966 הבעלים של שני מפעלים לייצור מכוניות – אחד בחיפה ואחד באשקלון. המפעל בחיפה הוקם עוד ב-1950. המפעל באשקלון הוקם ב-1959, בעזרת מענק ממשלתי של 12 מיליון לירות, ותוך הבטחה, שהוא יעסיק בעתיד 900 פועלים.

בסוף 1965 הועסקו במפעל באשקלון 440 פועלים. במאי 1966, הודיעה הנהלת המפעל, כי היא עומדת לפטר 146 פועלים. בתגובה הכריזו הפועלים שביתה. בזמן השביתה הודיעה ההנהלה, כי היא תפטר עוד 160, ובמפעל יישארו רק 80 פועלים. הפועלים הבינו, כי המפעל עלול להיסגר בכלל, והחריפו את מאבקם.

ההנהלה החליטה להפעיל את המפעל באמצעות מפירי שביתה, ובחיפוי של כוחות משטרה גדולים, חידשה בו את העבודה. בעימותים בין השוטרים לפועלים, נפצעו כמה פועלים, וחמישה פועלים, וביניהם חברי ועד הפעולה, נעצרו. הפועלים הכריזו שביתת רעב עד לשחרור העצורים.

עוצמת המאבק של הפועלים באילין אשקלון, אילצה את שר המסחר והתעשייה דאז, **חיים צדוק**, להתייצב בפני הפועלים ולהתחייב, כי המפעל יעסיק בעתיד מאות פועלים. להבטחה זו לא היה כיסוי.

במקביל, פגע גל הפיטורים גם במפעל של אילין בחיפה. במאי 1966 הודיע הבעלים על פיטורים של 350 פועלים, וציין כי עוד 220 פועלים צפויים לפיטורים בקרוב.

הסיעה בהסתדרות של המפלגה הקומוניסטית הישראלית (שכונתה אז רק"ח) פרסמה ב-15 במאי 1966 כרוז לפועלי מפעל אילין בחיפה, שכותרתו: *"רק במאבק מלוכד אפשר לשמור על מקום עבודתכם – מקור פרנסה למשפחותיכם"*.

בכרוז עצמו צוין, כי גל הפיטורים, השותף את ישראל, *"הוא תוצאה של מדיניות הממשלה להאט את הפעילות הכלכלית ולייצור אבטלה. הממשלה והמעבידים רוצים ליצור את התנאים הנוחים, שיאפשרו להם להוריד עוד יותר את רמת החיים של העובדים ע"י הקפאת שכר, יוקר ומסים, וביטול הסכם תוספת היוקר. הם רוצים לפטר את 90 אלף העובדים 'המיותרים', שמועסקים במשק, לפי דבריו של ספיר, שר האוצר, ולהגדיל בזה עוד יותר את רווחי בעלי ההון.*

זעקת האבטלה נשמעת כבר באשקלון, בדימונה וגם בחיפה. פועלים נזרקו לרחוב ונשלל מהם מקור פרנסתם. לכן לא מקרה הוא, שהפועלים נאבקים נגד הפיטורים ולמען שמירת מקום עבודתם".

הכרוז מסתיים בקריאה: *"חברים פועלים, הלקח הוא, אם לא תאבקו נגד הפיטורים, תהיו קורבן של מדיניות הממשלה ותפסידו את מקום עבודתכם. החזירו את הודעות הפיטורים כשתקבלו אותן. קיימו אסיפה כללית במפעל. דרשו מהוועד לנהל את מאבקכם. שלחו משלחות להסתדרות ולכנסת בתביעה להבטיח את מקום עבודתכם ולהפסיק יבוא מכוניות. חברים, אל תשבו בחיבוק ידיים".*

האוצר מתכנן הפרטה של תוכנית פר"ח במוסדות להשכלה גבוהה

האוצר מתארגן להפריט את תוכנית פר״ח, הפועלת מזה עשרות שנים במוסדות להשכלה גבוהה. ההפרטה תעשה באמצעות פרסום ״מכרז״ למתן שירותים.

במסגרת פרויקט פר״ח, זוכים כ-26 אלף סטודנטים למלגה של 4,500 שקל בשנה. היקף המלגות הכולל של הפרויקט, המטפל בכ-60 אלף ילדים ובני נוער בכ-1,200 מוסדות חינוך, נאמד בכ-140 מיליון שקל בשנה.

תוכנית ההפרטה של פר״ח מעוררת חשש רב בקרב ראשי הפרויקט. לדבריהם, שנת הלימודים הקרובה עלולה להיות האחרונה של הפרויקט במתכונתו הנוכחית. העברת פר״ח לידיים פרטיות והפיכתו לעסק כלכלי עלולות לגרום, להערכתם, לביטול מלגות הסטודנטים.

״עומדים לגזום אותנו. ההפרטה עלולה לשנות את כל הפרויקט ולהרוס אותו״ - אמר מנהל פר״ח, עמוס כרמלי, הנמנה עם מייסדי הפרויקט לפני כ-30 שנה, והוסיף: ״מדובר במפעל חיים, העלול לרדת לטמיון רק בגלל שמישהו יציע מחיר נמוך יותר עבור השירות, שאנחנו מספקים בהצלחה רבה כבר עשרות שנים״. לדברי כרמלי, במהלך ״תקופת הדמדומים״ שבין הממשלה הקודמת לנוכחית, הצליח האוצר לכופף את ידי משרד החינוך וקיבל ממנו התחייבות לפרסם מכרז לגבי הפעלת תוכנית פר״ח.

צעירים, מוכשרים - ומובטלים

מנתונים המתפרסמים בימים אלו, עולה כי מספר המובטלים בבריטניה הגיע ל-2.4 מיליון, כאשר כמעט מיליון מתוכם הם צעירים מתחת לגיל 25. מדובר בחמישית מכלל הצעירים בגילים 18-24 בבריטניה.

למעגל האבטלה נוספו בשנה האחרונה 800,000 מחוסרי עבודה, מענפים שונים של המשק - החל מבנייה וכלה בבנקאות. יתר על כן, כלכלנים מזהירים, כי גם המגזר הציבורי, שבעבר נחשב ׳חסין׳ למיתון, יתחיל בקרוב לקצץ במשרות. לפי הערכותיהם, מספר המובטלים בבריטניה יטפס ויגיע ל-3 מיליון עד מאי 2010.

המשרד הלאומי לסטטיסטיקה פירסם לאחרונה נתונים אודות מצב שוק העבודה בבריטניה, שעוזרים להשלים את התמונה. מסתבר, כי לא בהכרח שפר מזלם של אלה שמצאו עבודה, שכן מתוכם, יש כמיליון עובדים, המועסקים במשרות חלקיות בעודם מחפשים משרה מלאה, ועוד כחצי מיליון המועסקים במשרות המוגדרות ׳זמניות׳. מכאן, שנתוני האבטלה הרשמיים ממעיטים בהיקפה האמיתי של בעיית האבטלה.

אותם צעירים בבריטניה המסיימים את לימודיהם התיכוניים ומתכננים להירשם למוסדות להשכלה גבוהה, עלולים להתקשות לעשות כן. 60,000 מבין המסיימים השנה את לימודיהם בתיכון, יידחו בידי האוניברסיטאות בשל היעדר מקום. מציאות זו מקוממת במיוחד לאחר שב-1997, עלתה לשלטון מפלגת הלייבור, כשהיא מנופפת בסיסמא ״חינוך, חינוך, חינוך״, שנטבעה בידי... גורדון בראון, המכהן כיום כראש ממשלת בריטניה.

(לפי ״אינדיפנדנט״)

להצלת החינוך הערבי ברמלה

לפני שלוש שנים קיבל משרד החינוך החלטה מוטעית, וזאת בלי לשאול ולברר עם האוכלוסייה הערבית ברמלה מה דעתה. החלטה זו גרמה לניתוק החינוך הערבי בעיר רמלה מהחינוך הערבי המחוזי. לבקשת ראש העיר רמלה, מינו מפקחת יהודיה על בתי הספר הערביים ברמלה. התירוץ לצעד זה - הכוונה לשפר את המצב בחינוך הערבי. אך בפועל, המטרה האמיתית היא לנתק את ערביי רמלה מזהותם הלאומית ומזכותם לקבל חינוך המתאים לזהותם הערבית.

נוסף לניתוק ממערכת החינו הערבי, סובל החינוך הערבי ברמלה בשלוש השנים האחרונות מקיצוצים בשעות לימוד. אפילו כיתה חדשה אחת לא נפתחה, ואפילו שקל אחד ממיליוני השקלים של תקציב הפרויקט העירוני ״עיר ללא אלימות״ לא נכנס לתקציב בית ספר ערבי ברמלה. נוסף לכך, הופסקה ברמלה תוכנית החומש, המיועדת למגזר הערבי, והתקציב הועבר לבית ספר יהודי, אשר לומדים בו כמה ילדים ערבים.

כתוצאה ממהלכים אלה, חלה ירידה במוטיבציה אצל המורים הערבים, שאינם מקבלים מענה לבעיות שבהן הם נתקלים בבית הספר. כן חלו ירידה ניכרת בהישגי התלמידים ועליה משמעותית במקרי האלימות בבתי הספר הערביים ברמלה.

ועם לא די בכך, המפקחת גבריאלה מינתה מדריכות יהודיות, שאינן מודעות לתוכניות הלימוד במגזר הערבי. המדריכה לשפה הערבית אפילו אינה דוברת את השפה הערבית. המפקחת גם מחייבת את המנהלים לתת למדריכות שעות מהתקן של ביה״ס לשעות תפקיד, וזו בהחלט עבירה לפי חוזר מנכ״ל.

על מנת להחזיר את הזהות הערבית לבתי הספר הערביים בעיר רמלה, ועל מנת לא לנתק אותו מכלל החינוך הערבי בארץ ומההדרכה ומהתוכניות שנועדו לו, אנא חתמו ועיזרו לשנות את החינוך הערבי ברמלה: להחזירו לפיקוח הערבי ולהפסיק להפר את זכות הילדים לחינוך טוב ומתאים. לחתימה על העצומה:

www.atzuma.co.il/petitin/ramlarb/1/

רק שליש מהתלמידים הערבים זכאים לתעודת בגרות

דו״ח תוצאות בחינות הבגרות, שפורסם בשבוע שעבר, מציב תמרור אזהרה לרמת ההשכלה בישראל.

מנתוני הדוח עולה, כי הפערים על בסיס מעמדי ולאומי הולכים ומחריפים, וכי האזרחים הערבים נותרו הרחק מאחור ברמת הזכאות לבגרות. הזכאות הממוצעת לבגרות לשנת תשס״ח עומדת על 44.4% בלבד מקבוצת הגיל - ירידה של שתי נקודות אחוז בהשוואה לתוצאות בשנה הקודמת.

במגזר הערבי, ממוצע הזכאות לבגרות הוא נמוך במיוחד: 31.9% בלבד מקבוצת הגיל. בכל עשרים היישובים בתחתית הרשימה של הזכאות לבגרות רוב התושבים עניים, והן רשויות ערביות או ערים חרדיות.

הסיבה לפערים הגדולים בזכאות לבגרות: בערים וביישובים המבוססים ישנה השקעה גבוהה יותר של הרשות המקומית, נגבים תשלומי ההורים, וההורים עצמם משקיעים כספים פרטיים בקידום החינוך של ילדיהם באמצעות חוגים ושיעורים פרטיים.

הכבאים מוחים על קיצוצים

ארגון הכבאים הארצי פתח בשבוע שעבר במאבק נגד המחסור בכוח אדם והקיצוץ בתקציב מערך הכבאות. כבאי ישראל עומדים בצמתים מרכזיים בארץ ומחלקים לאזרחים כרוזים, במטרה להעלות את מודעות הציבור למצבם. הארגון דורש ממשרד האוצר להוציא לפועל את ההחלטה בדבר הוספת 250 תקנים חדשים למערך הכבאות.

המחסור בכבאים בולט, כאשר עושים השוואה בינלאומית: התקן הבינלאומי קובע, כי כבאי אחד אמור לעמוד לרשות כל אלף תושבים. בישראל, לעומת זאת, פועלים 700 כבאים בלבד, שהם כבאי אחד ל-10,000 תושבים. כתוצאה מהמחסור, בכמה ערים נמצא כבאי אחד בלבד במשמרת בתחנה, ואילו בערים אחרות, כמו רעננה ויבנה, לא קיימת כלל תחנת כיבוי אש.

יואב גדסי, יו״ר ארגון הכבאים הארצי, מסר, כי ״אם משרד האוצר לא ייענה לדרישתנו, אנו נחריף את המאבק ולא נתייצב לאירועים מרכזיים תחת כיפת השמיים״. גדסי הוסיף, כי הקיצוץ בגובה של 20% בתקציב מערך הכבאות מעכב רכישת ציוד חדש. זאת, שעה שבתחנות כבאות רבות בארץ קיים ציוד מיושן, שיוצר עוד בשנות ה-70.

העובדים בכללית רפואה משלימה יצאו להפגין

הארגון ״כוח לעובדים״ הכריז בשבוע שעבר על סכסוך עבודה ברשת ״כללית רפואה משלימה״, השייכת לקופת החולים הכללית. זו הרשת הגדולה בתחומה, המפעילה מעל 40 מרפאות ברחבי הארץ.

סכסוך העבודה ברשת כללית רפואה משלימה הוכרז לאחר שהנהלת ׳ש.ל.ה׳, חברה-בת של קופ״ח כללית, שבאמצעותה פועלת הרשת, סירבה להכיר ב״כוח לעובדים״ כארגון היציג של העובדים. בהנהלה טוענים, כי אין לראות ב״כללית רפואה משלימה״ יחידת מיקוח נפרדת, וכי התאגדות עובדים מוכרת צריכה לבוא לא רק מקרב 950 עובדי כללית רפואה משלימה, אלא מקרב כלל 3,000 עובדי ש.ל.ה, הכוללים גם את רשת מרפאות כללית אסתטיקה ורשת מרפאות השיניים כללית סמייל.

בעקבות סירובו של עוזי הלפרין, מנכ״ל ש.ל.ה, לנהל מו״מ קיבוצי עם הנציגות הנבחרת, החליטו העובדים לקיים הפגנה ב-23 באוגוסט בכניסה לבניין הנהלת ש.ל.ה בת״א.

לתמי, אמיר, איתן וכל בני המשפחה
איתכם בצערכם העמוק על מות האם
אסתר קצב
ידידת אמת של המפלגה, שוחרת שלום ואחווה.

חברי סניף רמת-גן-גבעתיים של מק"י
חברי סניף תל-אביב של מק"י

להקים קואופרטיב בתדיראן עפולה

״עובדי מפעל המזגנים תדיראן בעפולה צריכים לעשות שימוש בכספי קרן הצמיחה של ההסתדרות, להשתלט על המפעל ולהקים קואופרטיב״ - כך אמר אחד מראשי מק״י, בנימין גונן, לשעבר חבר הנהגת ההסתדרות, בתום ישיבה שקיים בשבוע שעבר עם ועד עובדי מפעל תדיראן בעפולה, שבעליו האמריקאים החליטו להעבירו לסין.

במהלך הישיבה, האיץ גונן בעובדים לצאת למאבק: ״הייצור במפעל ׳עוף העמק׳ התחדש לאחר חצי שנה של מאבק. אין שום סיבה, שלא לפתוח במאבק עיקש למען עתיד מקום עבודה גדול בעפולה, שאין בו מקומות עבודה חלופיים למפוטרים״. בניגוד להצהרות משרד התמ״ת והעירייה, אין בנמצא מקומות עבודה בעיר – בייחוד עבור עובדים בעלי ותק של עשרות שנים.

גונן מתח ביקורת על ״שוויון הנפש של ההסתדרות נוכח סגירתו הצפויה של מפעל, המפרנס 350 עובדים ובני משפחותיהם״. חברי הוועד התלוננו בפני גונן על חוסר המעש של הנהגת ההסתדרות ועל החשש מפני הבאות.

עובדי התחבורה הציבורית בקהיר פתחו בשביתה

ב-18.8 החלה בקהיר שביתתם של יותר מ-10 אלפים עובדי התחבורה הציבורית, ובהם נהגים, כרטיסנים ופקידים. השביתה הוכרזה במחאה על יחס ההנהלה לנהגים, אשר ״נקנסים״ בסכומים גבוהים בגלל עבירות שלכאורה הם מבצעים. עוד דורשים העובדים תוספות שכר ופרמיות, שכן הם לא קיבלו תוספות שכר מאז 1984. זאת שעה שעובדי העיריות, עובדי הרכבת והמורים זכו בתוספות שכר.

מכללת הגדה השמאלית
אחד העם 70, ת״א
קורס חדש בן שלושה מפגשים
מהגרי עבודה, גלובליזציה וקפיטליזם
בהנחייתו של ד"ר **אפרים דוידי**
יתקיים ברציפות בימי ה׳ בשעה 20.00.
שיעור הפתיחה – 3 בספטמבר.
התשלום עבור הקורס: 70 ₪; עבור הרצאה בודדת – 25 ₪.
פרטים נוספים: 050-5201416

קורס לערבית מדוברת למתחילים
עם המורה **יוסף עספור**
יתקיים בימי א׳ בשעה 20.00. פתיחת הקורס – 6 בספטמבר.
פרטים והרשמה 054-2501662
alonleegreen@gmail.com

ת״ד 26205, ת״א 61261, טל׳ 03-6293944, פקס 03-6297263, info@maki.org.il
אתר מק״י: www.maki.org.il , אתר חד״ש: www.hadash.org.il